

Dnr Ju2024/00480

Till:
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
ju.L7@regeringskansliet.se

Svenska Röda Korsets yttrande över utkast till lagrådsremiss "Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd"

Svenska Röda Korset har beretts tillfälle att lämna synpunkter på utkast till lagrådsremiss "Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd" och vill med anledning av detta framföra följande i för Svenska Röda Korset relevanta delar.

Sammanfattning av Svenska Röda Korsets synpunkter

- Svenska Röda Korset välkomnar regeringens ambition att förbättra levnadsvillkoren för de personer från Ukraina som beviljats skydd enligt massflyktsdirektivet och befinner sig i Sverige. Vi anser dock att förslagen fortfarande haltar och inte fullt ut möter de behov som vi vittnar om i vår kontakt med målgruppen.
- Svenska Röda Korset saknar förslag kring förbättrade levnadsvillkor för målgruppen under de första tolv månaderna i Sverige. Så som förslaget är utformat idag lämnas fortfarande målgruppen till ett bristfälligt initialt mottagande inte minst vad gäller den låga dagersättningen.

- Vi välkomnar regeringens förslag att personer som beviljats skydd enligt massflyktsdirektivet och folkbokförs ges tillgång till etableringsprogrammet och den ersättningsnivå för egen försörjning som följer under etableringstiden.
- Svenska Röda Korset välkomnar förslaget om att folkbokföring ska ske tidigare. Detta är en central och viktig åtgärd då en person som folkbokförs erhåller personnummer som i sin tur möjliggör tillgång till det svenska samhället på ett mer inkluderande sätt.
- Vi välkomnar att beslutet om folkbokföring möjliggör full tillgång till hälso- och sjukvård inklusive tandvård.
- Svenska Röda Korset avstyrker förslaget att personer med tillfälligt skydd inte ska anses bosatta enligt socialförsäkringsbalken. Att undantas från de bosättningsbaserade förmånerna såsom barnbidrag, assistansersättning, äldreförsörjningsstöd och föräldrapenning kommer få svåra konsekvenser framför allt för de personer som inte har möjlighet att arbeta eller försörja sig på annat sätt.
- Svenska Röda Korset avstyrker förslaget att personer som beviljats tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet inte ska ha rätt till insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och ser detta som en ofördelaktig särbehandling för en redan mycket utsatt grupp. Eftersom LSS är uppbyggd som en kompletterande lagstiftning till socialtjänstlagen är det uppenbart att individens behov inte tillgodoses i tillräcklig utsträckning utan båda lagstiftningar.

- Svenska Röda Korset anser att konsekvensanalysen av förslagen behöver utvecklas, inte minst vad gäller konsekvenser för barn, äldre, svårt sjuka och personer med funktionsnedsättning.
- Konsekvenserna av långa handläggningstider och mer komplexa ärenden för socialtjänsten kan behöva utvecklas, då många nya ärendetyper förväntas uppkomma med risk för glapp i försörjningsstöd för berörda individer.

Svenska Röda Korsets utgångspunkter för yttrandet

Svenska Röda Korsets uppdrag är att förhindra och lindra mänskligt lidande, skydda liv och hälsa och att säkerställa respekt för varje människas värde. Inom ramen för det uppdraget arbetar vi bland annat för att säkerställa respekt för internationell humanitär rätt, mänskliga rättigheter och humanitära värderingar och principer. Svenska Röda Korset har lång erfarenhet av arbete för och med människor på flykt globalt, nationellt och lokalt. Vi finns med från flyktens början i konflikt och katastrof, längs flyktens väg, till ankomsten i Sverige, asylprocessen och etableringen i samhället. Vi har under lång tid varit en aktiv del av och nära följt den svenska migrations- och asylpolitiken likväl som utvecklingen på europeisk och global nivå.

Svenska Röda Korset har gjort och genomfört kontinuerligt många insatser för ukrainska flyktingar inom vår existerande verksamhet. Under 2022 gav Röda Korset hjälp eller stöd på ankomstplatser eller boenden vid 29 000 tillfällen. I dagsläget finns Röda Korset på plats i 149 kommuner med olika typer av verksamheter för målgruppen. Hösten 2023 genomförde Röda Korset en enkätundersökning bland ukrainska skyddsbehövande som beviljats skydd i Sverige under massflyktsdirektivet i syfte att ta del av deras erfarenheter.

Enkäten besvarades av 374 personer som kommit i kontakt med våra verksamheter.¹ Enkätresultaten tillsammans med interna data och djupintervjuer med frivilliga och tjänstepersoner ligger till grund för den bild Röda Korset kan ge av hur mottagandet fungerar för de ukrainare som har fått tillfälligt skydd i Sverige under de senaste två åren. Detta blir därmed vår centrala utgångspunkt för yttrandet.

Svenska Röda Korsets synpunkter på lagrådsmissens förslag

Allmänna synpunkter

Svenska Röda Korset ser positivt på regeringens ambition att förbättra levnadsvillkoren för de personer från Ukraina som beviljats skydd enligt massflyktsdirektivet och befinner sig i Sverige. Vi ser dock att förslagen fortfarande haltar och inte fullt ut möter de behov som vi vittnar om i våra möten med målgruppen. Vi ser behov utav både akuta och mer långsiktiga insatser för målgruppen för att förbättrade levnadsvillkor ska uppfyllas fullt ut.

Förslagen hänvisar i stor del till den enkätundersökning som FN:s migrationsorganisation IOM genomfört på uppdrag av regeringen och ämnar svara mot de behov och resultat som uppkom därav.² För att få en mer heltäckande bild av situationen för målgruppen ser vi gärna att underlaget hade kunnat kompletteras av andra undersökningar och studier som genomförts på området inte minst Myndigheten för Delaktighets redovisade uppdrag till Socialdepartementet³, Beredskapslyftets stora

¹ Röda Korset, 2024, [Massflyktsdirektivet – två års mottagande av ukrainska flyktingar i Sverige](#)

² Sweden — Ukrainians and Third-Country Nationals under Temporary Protection — Needs, Intentions and Challenges (April-May 2023) | Displacement Tracking Matrix (iom.int)

³ Myndigheten för Delaktighet 2023 - "Stöd till aktörer i funktionshinderrelaterade frågor" [Stöd till aktörer i funktionshinderrelaterade frågor \(mfd.se\)](#)

enkätundersökning⁴ samt Svenska Röda Korset och andra organisationers samlade erfarenhet av stöd till målgruppen.⁵

Vi noterar att de aktuella förslagen till stor del bemöter de utmaningar som personer som redan är i arbete möter såsom avsaknad av tillfällig föräldrapenning. De ukrainska flyktingar vi möter i våra verksamheter lyfter många andra behov som centrala som förslagen inte har beaktat, framförallt åtgärder för sårbara grupper som av olika anledningar inte har möjlighet att arbeta fullt ut. Att uteslutas från stöd enligt lag om service för vissa funktionshindrade (LSS) och samtliga bosättningsgrundande förmåner enligt socialförsäkringsbalken riskerar även leda till fortsatt ökad utsatthet för delar av målgruppen så som barnfamiljer, äldre och svårt sjuka. Vidare ser vi stora administrativa utmaningar inte minst för socialtjänsten att kunna leva upp till sitt uppdrag att bistå enskilda att få det stöd och den hjälp som de behöver.

Lagrådsremissen saknar vidare förslag kring hur personer 18-20 år ska ges tillfälle att försörja sig eller studera. Enligt nuvarande förslag omfattas de varken av etableringsprogrammet eller av möjligheten att söka studiestöd av CSN. Detta behöver förtydligas. Det visar inte minst våra erfarenheter av tidigare arbete med implementeringen av den så kallade gymnasielagen⁶ där ungdomar som fyllt 18 år och gick på gymnasiet inte hade möjlighet att försörja sig.

⁴ [Beredskapslyftet. Survey results January 2024 \(professionalcenter.se\)](#)

⁵ Röda Korset, 2024, [Massflyktsdirektivet – två års mottagande av ukrainska flyktingar i Sverige](#)
Nordic Council of Ministers, 2023, [Implementation of temporary protection for refugees from Ukraine – A systematic review of the Nordic countries \(norden.org\)](#)

⁶ Lag (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

3.4 Levnadsvillkoren för utlänningar med tillfälligt skydd bör förbättras

Vi delar regeringens bedömning att levnadsvillkoren bör förbättras men ser inte att förslagen är heltäckande för hela målgruppen eller att de kortsiktiga behoven bemöts med förbättringsförslag. Så som förslaget är utformat idag lämnas fortfarande målgruppen till ett bristfälligt mottagande inte minst vad gäller den låga dagersättningen som grund för försörjning under de första tolv månaderna i Sverige. Den låga nivån på dagersättningen är ett av de absolut största problemen för de ukrainska skyddssökande vi möter och en av de saker som skapar störst oro. Särskilt svårt att klara de grundläggande behoven är det för familjer eller ensamstående med barn. Vi ser således att detta behöver omedelbart åtgärdas för att möta de akuta behoven idag samt att säkerställa att levnadsvillkoren under de första tolv månaderna förbättras och för att tillgodose en skälig levnadsstandard.

Vi välkomnar regeringens förslag att personer som beviljats skydd enligt massflyktsdirektivet och folkbokförs ges tillgång till etableringsprogrammet. Vi anser dock att åtgärder som omfattar *alla* personer som beviljats tillfällig skydd enligt massflyktdirektivet behöver förbättras. Etableringsprogrammet omfattar endast personer mellan 20 och 66 år som står till arbetsmarknadens förfogande. Inga åtgärder eller förslag presenterats för personer över 66 år, varken äldreförsörjningsstöd eller annan pension.

De som lever utan egen försörjning kommer enligt förslaget istället att hänvisas till socialtjänsten för att ansöka om ekonomiskt bistånd. Detta ses som problematiskt då en sådan ansökan är komplex och beslut om ekonomiskt bistånd kan dra ut på tiden eftersom socialtjänsten behöver utesluta personens andra möjligheter till försörjning. Det kan handla om att utreda om personen har ansökt om förmåner från andra myndigheter eller om personen är gift utreda om den kan försörjas av sin respektive. För den här

gruppen kan det innebära att socialtjänsten behöver skriftligt underlag från Ukraina och det finns en risk att utredningen drar ut på tiden och att personer blir utan försörjning under handläggningstiden.

Redan idag är det komplicerat för den här gruppen att veta vilken myndighet de ska vända sig till för att få korrekt hjälp då gränsdragningen mellan kommunernas och Migrationsverkets uppdrag har varit otydlig. Svenska Röda Korset har fått kännedom om en kommun uttalat att möjligheten att ansöka om nödbistånd enligt 4 kap 2§ Socialtjänstlagen (SoL) inte omfattar personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet då kommunen anser att allt ekonomiskt bistånd ska hanteras genom Migrationsverket. Detta trots att Sveriges Kommuner och Regioner uttalat att det inte finns något som hindrar att kommunerna beviljar ett sådant bistånd till gruppen.

Vidare presenteras inga förslag för de personer under 20 år som studerar på gymnasiet ska erhålla försörjning under studietiden. Idag beviljas gruppen inte studiestöd av CSN och har inte heller rätt till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Detta behöver således tydliggöras för att förhindra att ungdomarna kan komma att tvingas avbryta sina gymnasiestudier för att stå till arbetsmarknadens förfogande.

4 Folkbokföring

4.1 Utlänningar med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare

Lagrådsremissen föreslår att en utlänning som beviljats tillfälligt skydd inte ska få folkbokföras under de första tolv månaderna. Därefter ska folkbokföring ske om det kan finnas anledning att anta fortsatt vistelse under minst sex månader.

Svenska Röda Korset välkomnar förslaget om att folkbokföring ska ske tidigare. Detta är en central och viktig åtgärd då en person som folkbokförs erhåller personnummer som i sin tur möjliggör tillgång till det svenska samhället på ett mer inkluderande sätt. I våra möten med målgruppen är avsaknad av personnummer identifierat som ett utav de största hindren för tillgång till offentliga Sverige samt möjligheten att erhålla bankkonto m.m. Vi ser att ukrainska flyktingars förutsättningar i Sverige försvåras av avsaknaden av personnummer som blir ett hinder, där de rättigheter du har enligt lag hindras av att du praktiskt inte kan komma åt dem.

Vi välkomnar att beslutet om folkbokföring kommer att möjliggöra full tillgång till hälso- och sjukvård. I vår senaste kartläggning om mottagandevillkoren för ukrainska flyktingar lyfts tillgången till vård som en utav de största utmaningarna med svåra humanitära konsekvenser som följd.

Gällande tandvård ser vi positivt på att målgruppen genom folkbokföring omfattas av regionernas ansvar att erbjuda tandvård enligt tandvårdslagen. Däremot saknas analys kring konsekvenser som följer av att gruppen inte omfattas av statligt tandvårdsstöd då detta kräver uppfyllande av bosättningskravet enligt socialförsäkringsbalken.⁷

Gällande rätten till hälso- och sjukvård ser vi fortsatt behov av information och kunskapsspridning både till målgruppen och vårdpersonal om rätten till vård och dess praktiska innebörd för individen. Detta då bristande information och kunskap om det svenska sjukvårdssystemet bidrar till stor frustration. Såväl erfarenheterna från våra lokalföreningar som Röda Korsets Vårdförmedling och ukrainare själva vi möter betonar att kontakten med

⁷ Lag (2008:145) om statligt tandvårdsstöd

vården är en av de största utmaningar för ukrainare i Sverige. Många utav utmaningarna ser vi att erhållande av personnummer kan komma att lösa. Att inte ha information om vad en vanlig behandling inkluderar i Sverige kan dock fortsatt skapa en upplevelse av att inte få tillgång till vård även om det egentligen kan handla om en korrekt medicinsk bedömning.

Så som förslaget är utformat idag föreslås att personer som beviljats skydd enligt massflyktsdirektivet inte ska anses som bosatta enligt socialförsäkringsbalken. Detta riskerar leda till fortsatt ökad utsatthet hos målgruppen, inte minst barnfamiljer, svårt sjuka och äldre personer. Svenska Röda Korset anser att det är av central vikt att folkbokföringen erkänner att personen anses som bosatt inom alla områden. (se nedan 6. Rätten till bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringsbalken)

Givet att de personer som erhålls skydd enligt massflyktsdirektivet beviljas ett uppehållstillstånd anser vi att det både borde vara lämpligt och rimligt att målgruppen ges rätt till omedelbar folkbokföring om de kan visa på en avsikt att stanna i landet under uppehållstillståndet giltighet. Om gruppen får folkbokföra sig först efter tolv månaders uppehållstillstånd i Sverige innebär det att de även fortsatt ej har tillgång till flera system samhället under sin första tid i landet, vilket kommer att försvåra gruppens etablering på arbetsmarknaden. Om vistelsen Sverige under de första tolv månader ändock fortsatt ska vara Migrationsverkets ansvar och målgruppen fortsatt ingå i personkretsen för lagen av mottagande av asylsökande (LMA) krävs att bestämmelserna kring mottagandevillkoren i LMA ses över och förbättras. Detta gäller inte minst nivån på dagersättningen som Svenska Röda Korset anser är orimligt låg och måste höjas till åtminstone till riksnormen för försörjningsstöd. Likaså behöver målgruppen förses med ett

identifikationsnummer som kan användas som identifiering vid digitala tjänster i befintliga system för centrala samhällsfunktioner.

6. Rätten till bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringsbalken

Lagrådsremissen föreslår att personer med tillfälligt skydd inte ska anses bosatta enligt socialförsäkringsbalken. Svenska Röda Korset avstyrker förslaget och menar att det faller på sin egen orimlighet. Att å ena sidan folkbokföras men inte anses som bosatt fullt ut innebär haltande rättigheter, där gruppen särskiljs från övriga personer som är bosatta trots att behoven är de samma.

Vi ser det som bekymmersamt att förslaget förekommer resultaten av den pågående utredningen om kvalificering i välfärden genom att argumentera och på förhand införa undantagsbestämmelser för målgruppen och utesluta dem från de bosättningsgrundade socialförsäkringsförmånerna.

Att undantas från de bosättningsbaserade förmånerna såsom barnbidrag, assistansersättning, äldreförsörjningsstöd och föräldrapenning kommer få svåra konsekvenser framför allt för de personer som inte har möjlighet att arbeta eller försörja sig på annat sätt och därmed större behov av samhällets skyddsnet. Att istället hänvisas till socialtjänsten och ansöka om ekonomiskt bistånd kommer leda till ökad arbetsbelastning för kommunen med risk för längre handläggningstider och långa väntetider med oklar situation för individen. Socialtjänsten kommer även att behöva se över sina handläggningsrutiner och sin beräkning av försörjningsstöd, då en normalsituation utgår från att den sökande omfattas av de bosättningsbaserade förmånerna.

Personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet kan redan idag omfattas av vissa arbetsrelaterade förmåner⁸. Det verkar dock inte vara allmänt känt och det förekommer att både Migrationsverket och socialtjänsten gör felaktiga hänvisningar i dessa ärenden. Om gruppen kommer bedömas som bosatta enligt SoL och folkbokföringslagen (FOL) men inte enligt socialförsäkringsbalken riskerar det att bli ännu svårare för handläggare att göra korrekta bedömningar och även korrekta hänvisningar till andra myndigheter. För överklagan av förvaltningsbeslut är huvudregeln att man inte beviljas ett offentligt biträde, det innebär att om man vill ha sitt ärende prövat i förvaltningsrätten behöver man själv överklaga beslutet. Eftersom rättsområdet är komplext är det svårt att själv få rätt om socialtjänsten exempelvis avslår ett ärende om ekonomiskt bistånd.

Vidare anser vi att konsekvenser för barn inte är noga övervägda i det specifika förslaget eller konsekvenserna av att föräldrar inte beviljas barnbidrag för att stödja i den finansiella ombesörjningen av barnet. Förslaget kan även komma att innebära särskilt allvarliga konsekvenser för sjuka barn och barn med funktionsnedsättning eftersom förslaget även nekar föräldrar rätt till omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning.

7. Rätten till vissa arbetsrelaterade förmåner enligt socialförsäkringsbalken

Vi välkomnar förslaget att en förälder ska ges rätt till arbetsrelaterade föräldrapenningförmåner för vård av barn. Detta är i enlighet med massflyktsdirektivets bestämmelser som stipulerar krav på att erbjuda arbete full ut samt förmåner som följer därav.

⁸ <https://www.forsakringskassan.se/privatperson/flytta-till-arbeta-studera-eller-nyanland-i-sverige/nyanland-i-sverige/fatt-uppehallstillstand-i-sverige/nar-du-har-fatt-uppehallstillstand-i-sverige>

8. Insatser för särskilt stöd och särskild service

Lagrådsremissen föreslår att personer som beviljats tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet inte ska ha rätt till insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Kommunen där personen är bosatt ska i normalfallet ansvara för stödet.

Svenska Röda Korset avstyrker förslaget och ser detta som en ofördelaktig särbehandling för en redan mycket utsatt grupp. LSS är en rättighetslagstiftning och omfattar insatser såsom personlig assistans, ledsagarservice och särskilt anpassad bostad för att på största möjliga sätt främja en god levnadsstandard för individer med särskilda funktionshinder. Avsaknad av stödet riskerar leda till än större svårigheter till att delta i samhället på lika villkor inte minst möjligheten att arbeta eller försörja sig på annat sätt. Förslaget torde således inte ligga i linje med regeringens fokus på arbetslinjen och åtgärder för att främja etablering på arbetsmarknaden för alla.

Att istället hänvisas till att ansöka om stöd enligt socialtjänsten innebär en de facto sämre nivå då socialnämnden endast är skyldig att bistå med insatser för en skälig levnadsnivå, istället för enligt LSS goda levnadsvillkor. Socialtjänstlagen (SoL) är en ramlagstiftning som innehåller både rättigheter och skyldigheter för den enskilde som träffas av lagstiftningen. LSS är istället en utpräglad rättighetslagstiftning och är uppbyggd som en kompletterande lagstiftning gentemot SoL.⁹ Skälig levnadsnivå styrs på kommunnivå, det innebär att socialnämnden i respektive kommun utfärdar riktlinjer kring vad som ska anses vara skälig levnadsnivå i den egna kommunen.¹⁰ Insatser liknande det stöd man kan få enligt LSS lämnas för det som i SoL kallas "livsföring i övrigt". Den enskilde har inte en obegränsad rätt att själv

⁹ (SOU 2004:68)

¹⁰ Försörjningsstödet är dock reglerat genom 4 kap 3 § SoL

avgöra vilka insatser denna behöver enligt SoL och detta kan också till viss del bero på vilka resurser kommunen har. För insatser enligt SoL får kommunen ta ut avgifter, upp till en maxtaxa. Insatser enligt LSS kostar ingenting.¹¹

Målet med LSS är att personer som träffas av lagstiftningen ska kunna leva ett liv likt andras. LSS ska gynna jämlikhet i levnadsvillkor och fullständig medverkan i samhällslivet för alla individer som inkluderas av lagen.¹² Om man omfattas av LSS kan man beviljas en eller flera av tio olika insatser varav en är personlig assistans. Man har också rätt till en individuell plan som skapar delaktighet och ger möjlighet att påverka de insatser man behöver och önskar.¹³

I en redovisning från Myndigheten för Delaktighet till Regeringskansliet skriver myndigheten som följer:

„Flera intervjupersoner har också beskrivit att avsaknaden av tillgång till insatser inom lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en begränsande faktor för skyddsbehövande med funktionsnedsättning. De menar att den mentala och fysiska hälsan kan påverkas utan sådana insatser. Tillgång till LSS anses därför vara det främsta verktyget för att förbättra villkoren för denna grupp.”¹⁴

Tillhörigheten till LSS är alltså viktig för att den här gruppen ska kunna nå arbetsmarknaden och det är också något som uttrycks av gruppen själv.

Vidare är det svårt som enskild att avgöra vad en skälig levnadsnivå är. Även i det fall man beviljas bistånd enligt SoL kanske det vara så att stödet beviljas

¹¹ <https://www.funktionshindersguiden.se/lagar-och-myndigheter/sol-och-lss-vid-funktionsnedsattning/>

¹² (prop. 1992/93:159)

¹³ Ibid.

¹⁴ <https://mfd.se/contentassets/db547a4270ff46aa827f0f9be58ab5d6/stod-till-aktorer-i-funktionshinderrelaterade-fragor-2023-18.pdf>

i mindre utsträckning än personen önskat. Om en person omfattas av LSS kan man ofta vända sig till ett assistansbolag och få hjälp av en jurist för att överklaga beslut om assistans, en sådan möjlighet finns inte när man överklagar beslut enligt SoL. Detta gör att det blir svårt för enskilda att tillgodogöra sig sina rättigheter och i synnerhet när det handlar om personer som har behov av särskilt stöd.

Ett exempel på den otydliga gränsdragningen illustreras tydligt i en nyligen avkunnad dom från Kammarrätten i Stockholm (mål nr 6277-23). I målet behandlas frågan om möjligheten för ett barn med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet att beviljas stöd enligt LSS. Kammarrätten avslag rätten till stöd enligt LSS med hänvisning till att barnet inte är folkbokfört i Sverige. Domen illustrerar på ett tydligt sätt hur svårt det är för den här gruppen att utkräva sina rättigheter då det inte är tydligt vilket regelverk som gäller för dem.

I målet som kammarrätten prövat har kommunen har avslagit barnets rätt till stöd enligt LSS men de har inte prövat om barnet kan få stöd enligt SoL. Migrationsverket har inte heller anpassat familjens boende så att barnets behov blir tillgodosedda. Av Kammarrättens dom framgår att barnet kom till Sverige och den aktuella kommunen den 8 mars 2022, Kammarrättens dom avkunnades den 7 mars 2024. I domen uppges om flickans situation:

”Hon har bollats fram och tillbaka utan att få svar på vad hon har rätt till eller vilken avlastning familjen kan få.”

Alltså har barnet gått miste om korrekta stödåtgärder under två år på grund av att Migrationsverket och Socialtjänsten inte varit överens om vilken myndighet som är ansvarig.

Att ytterligare komplicera lagstiftningen genom att anse att gruppen är bosatt enligt en lagstiftning men inte bosatt enligt en annan riskerar att leda till att problemet med gränsdragning fortsätter.

10 Konsekvenser

Svenska Röda Korset anser att konsekvensanalysen behöver utvecklas och fördjupas, inte minst vad gäller konsekvenser för barn, äldre, svårt sjuka och personer med funktionsnedsättning. En barnkonsekvensanalys kring konsekvenserna av avsaknad av stöd enligt LSS samt av de bosättningsrelaterade socialförsäkringsförmåner kan väntas få för konsekvenser för barn och deras familjer saknas till exempel helt.

Förslagen förväntas även leda till omfattande konsekvenser för myndigheter, främst Skatteverket och Försäkringskassan, samt kommunal förvaltning, inte minst socialtjänsten. Konsekvenserna av långa handläggningstider och mer komplexa ärenden för socialtjänsten kan behöva utvecklas då många nya ärendetyper förväntas uppkomma givet nya lagrum och kriterier för exempelvis ekonomiskt bistånd. För att förhindra allvarliga konsekvenser för berörda individer och utdragna limbosituationer föreslås att myndigheten ges faktiska förutsättningar och tid att planera och förbereda genom till exempel framtagande av nya riktlinjer, handläggningsstöd och relevanta utbildningsinsatser. I den initiala handläggningen om beslut om inflyttning behövs det även tas höjd för ökad arbetsbelastning hos Skatteverket.

Vidare förutsätts att medel tillsätts för informationsinsatser till målgruppen själva om deras gällande rättigheter och praktisk samhällsvägledning kring ansökningar och myndigheters roll, ansvar och befogenheter. Bristen på information är en av de centrala utmaningar som lyfts i den kartläggning som Svenska Röda Korset genomfört i kontakt med målgruppen där information

från det offentliga beskrivs som bristfällig, motsägelsefull eller till och med felaktig. Vid bristande information finns stor risk för ryktesspridning vilket kan bidra till minskat förtroende för myndigheter och institutioner.

Situationen kring boendevillkoren vid folkbokföring för målgruppen är enligt lagrådsremissen fortfarande oklar. Svenska Röda Korset anser att en analys av rättsläget behöver förtydligas och vid behov vidta åtgärder för att förhindra eventuella luckor i tillgång till boende eller eventuella oväntade flyttar för de berörda.

SVENSKA RÖDA KORSET

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Anders Pedersen".

Anders Pedersen
Tf. Generalsekreterare